

Nederlandse bedrijfsleven te versterken door de bereidheid van de overheid om als eerste op de markt een nieuw produkt of dienst af te nemen.

De restauratie van het interieur van de Elands-kerk bleek niet alleen kostbaar, maar ook zeer arbeidsintensief en tijdrovend. De neo-gotische kerk is volledig versierd met schilderijen en reliefoornamenten. Deze schilderijen bestaan voornamelijk uit sjabloonschilderingen, die reeks voor reeks gerestaureerd moesten worden. Toevallig was een restauratiebedrijf uit Den Haag juist bezig met een nieuwe, industriële restauratietechniek op dit gebied. De firma Rescura had deze industriële techniek uitgeprobeerd bij de restauratie van een kerk in Leimuiden.

De restauratie wordt als volgt uitgevoerd. De sjabloonschilderingen worden in de huidige staat en in kleur vastgelegd met een fotocamera. Daarnaast worden de sjablonen opgemeten. Deze gegevens worden gedigitaliseerd en opgeslagen in een voor de computer leesbaar geheugen. Daarna wordt met een wiskundig computerprogramma zowel de originele vorm als de kleur gereconstrueerd. Met deze gegevens wordt een sjabloonsnijmachine aangestuurd, die de patronen uit plakfolie snijdt. De plakfolie is flexibel, omdat het zowel op rechte als op gebogen vlakken moet worden aangebracht. Voor elke kleur wordt een apart sjabloon gesneden. Tenslotte wordt het plakfolie met speciale lijm op de reeds gerestaureerde ondergrond aangebracht en met een roller worden de sjablonen ingekleurd. Voordelen van dit systeem zijn de mogelijkheid van het volledig documenteren van de sjabloonschilderingen en het machinaal snij-

Om met dat laatste te beginnen: het is ongebruikelijk dat de RDMZ opdrachten voor restauraties verstrekt. De dienst is geen eigenaar van beschermde rijksmonumenten en kan in dat opzicht dus geen restauraties laten uitvoeren. In dit specifieke geval is daarvoor een uitzondering gemaakt. De reden is de mogelijkheid om van het Ministerie van Economische Zaken een subsidie te krijgen op basis van de *Regeling Innovatie-stimulerend aanschaffingenbeleid*. Het doel van deze regeling is de positie van het

den van de sjablonen. Helaas is er ook een nadeel: voor de meters gebruikte plakfolie is nog geen andere oplossing dan het weggooien gevonden.

Voor nadere informatie: H.J. Huidekoper, telefoon 030 - 69 83 340. Over de schilderijen: H.H.J. Kurvers, telefoon 030 - 69 83 256 (alleen op maandag).